

ЗМІНИ В УКРАЇНСЬКОМУ СУСПІЛЬСТВІ ЗА РІК ПОВНОМАСШТАБНОЇ ВІЙНИ

Інна Волосевич, заступниця директора Info Sapiens
inna.volosevych@sapiens.com.ua

МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ДО БЕРЕЗНЯ 2022:

Особисті інтерв'ю вдома у респондента

МЕТОД ДОСЛІДЖЕННЯ ПІСЛЯ БЕРЕЗНЯ 2022:

Телефонні інтерв'ю з використанням комп'ютера (CATI),
на основі випадкової вибірки мобільних телефонних номерів

ГЕОГРАФІЯ ДОСЛІДЖЕННЯ:

Україна за винятком АР Крим, м. Севастополь та ОРДЛО. З березня 2022 опитування не охоплює українців, що виїхали за кордон, а також території, окуповані в 2022, де немає українського мобільного зв'язку

СПІВСТАВНІСТЬ ДАНИХ ДО І ПІСЛЯ 24 ЛЮТОГО 2022

Ми вважаємо, що можна порівнювати ці дані на рівні тенденцій. Водночас опитування не цілком співставні, по-перше, тому що вони проводились різними методами, по-друге, через те, що телефонне опитування не враховує думку українців, що виїхали за кордон і думку мешканців окупованих в 2022 територій без українського мобільного зв'язку.

ЦІЛЬОВА АУДИТОРІЯ:

Населення України старше 16 років

ОБСЯГ ВИБІРКИ:

1000 респондентів. Максимальна теоретична похибка не перевищує 3,1%.

53% українців відзначили зменшення або повну втрату доходу внаслідок війни, 40% - роз'єднання сім'ї, 32% - важкі психологічні наслідки

Які наслідки війни ви відчули у своїй родині?

Серед усіх респондентів, 11 2022

Домінуюча негативна емоція – тривога і страх

Який з наступних емоційних станів Ви відчуваєте найчастіше останнім часом?

Серед усіх респондентів, 06 2022

Домінуючі позитивні емоції – віра в перемогу, натхнення і гордість, радість від спілкування

Ми з вами поговорили про негативні почуття, а зараз давайте про позитивні. Який із цих емоційних станів Ви відчуваєте найчастіше?

Серед усіх респондентів, 06 2022

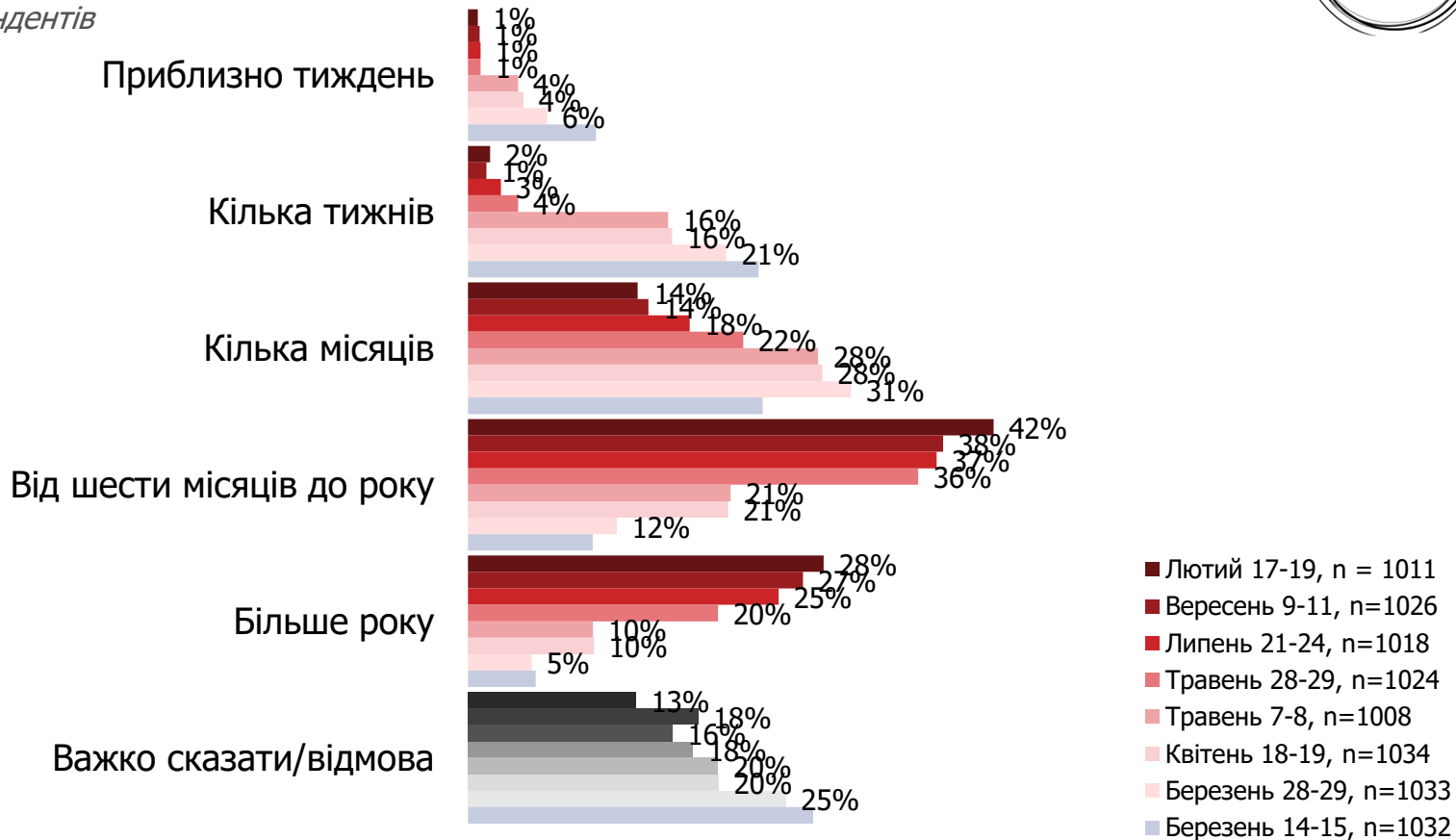

Якщо до кінця травня більшість українців очікували швидкої перемоги, то тепер більшість вважає, що війна триватиме понад 6 місяців

Як ви думаєте, скільки ще триватиме війна з Росією?

Серед усіх респондентів

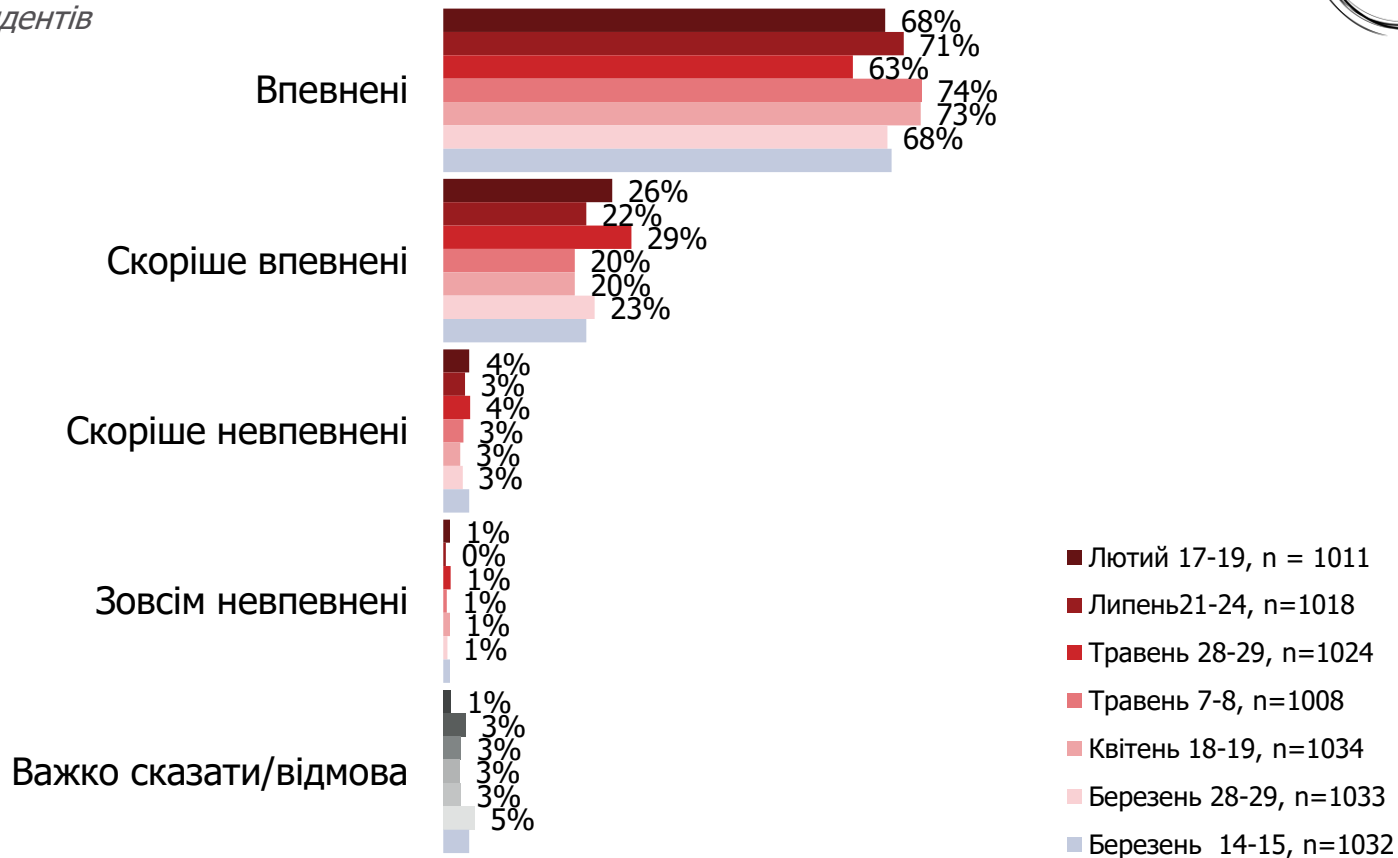

Незважаючи на це, впевненість у перемозі незмінна

Наскільки ви впевнені, що Україна відіб'є напад Росії?

Серед усіх респондентів

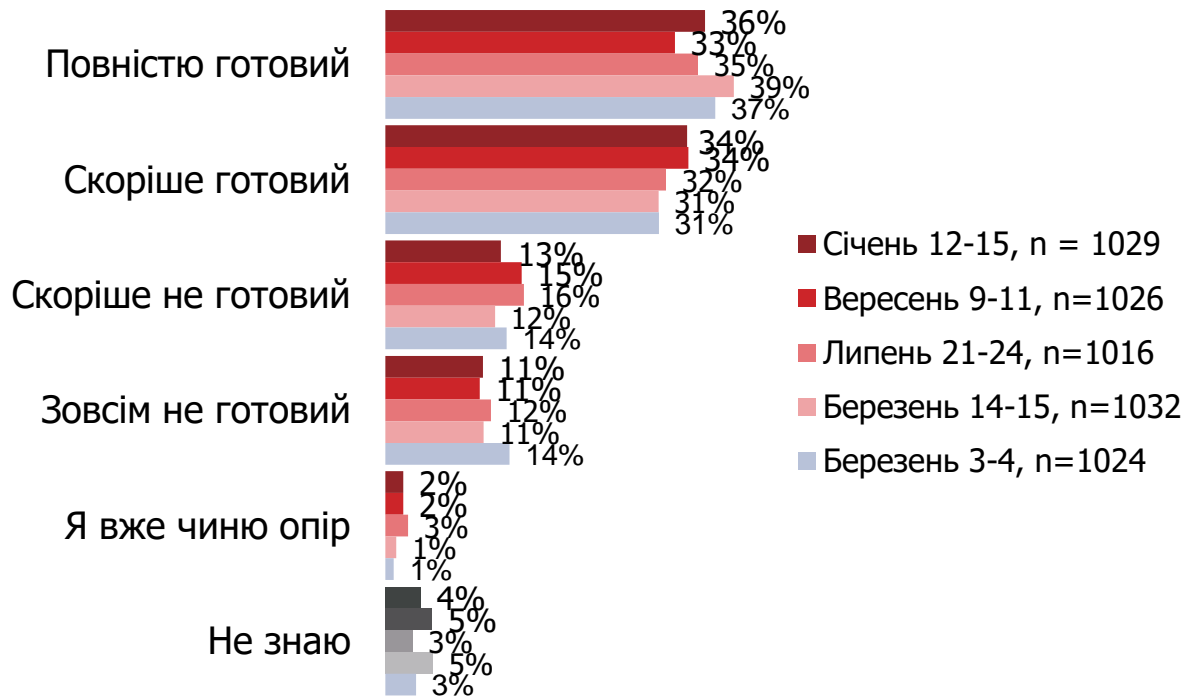

...як і готовність чинити збройний спротив росії

Ви особисто готові чи не готові чинити збройний опір, щоб зупинити російську окупацію України?

Серед усіх респондентів

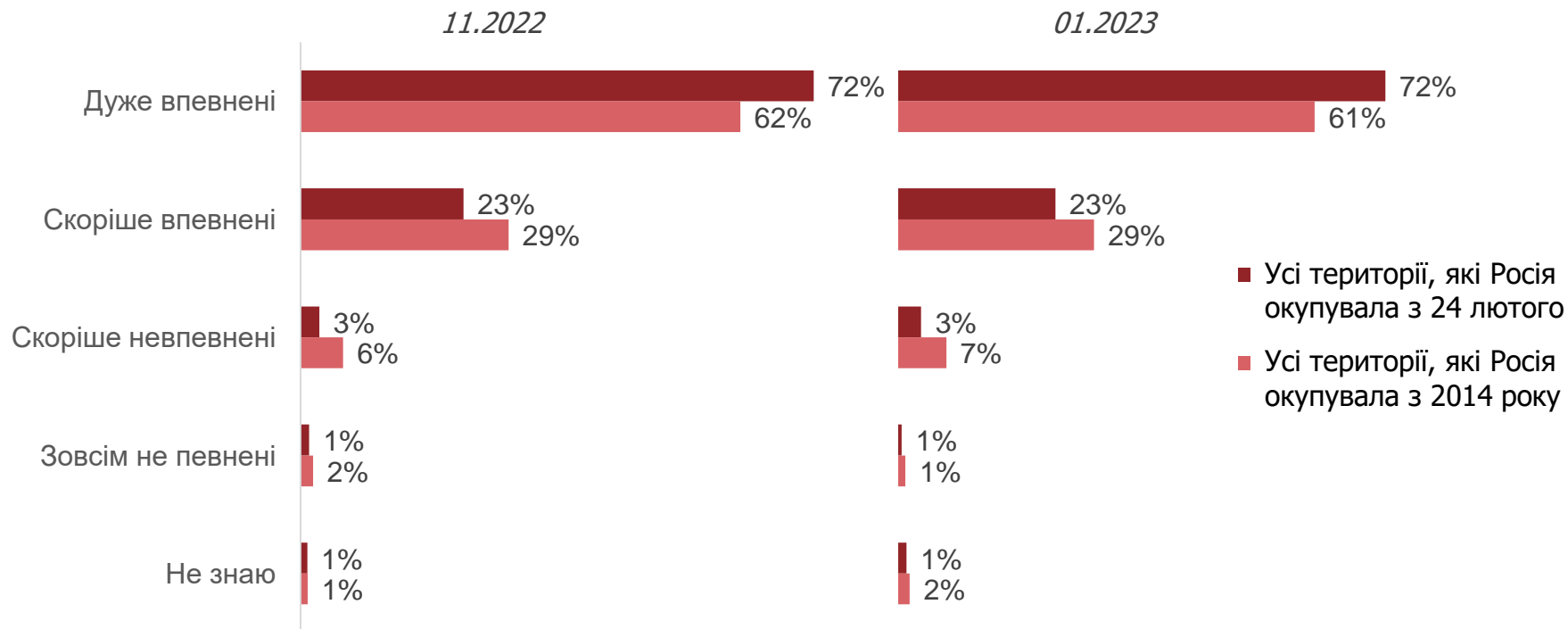

95% впевнені у звільненні територій, окупованих у 2022 році, і 90% - територій, окупованих у 2014-2021 роках

Наскільки ви впевнені, що Україна поверне...

Серед усіх респондентів

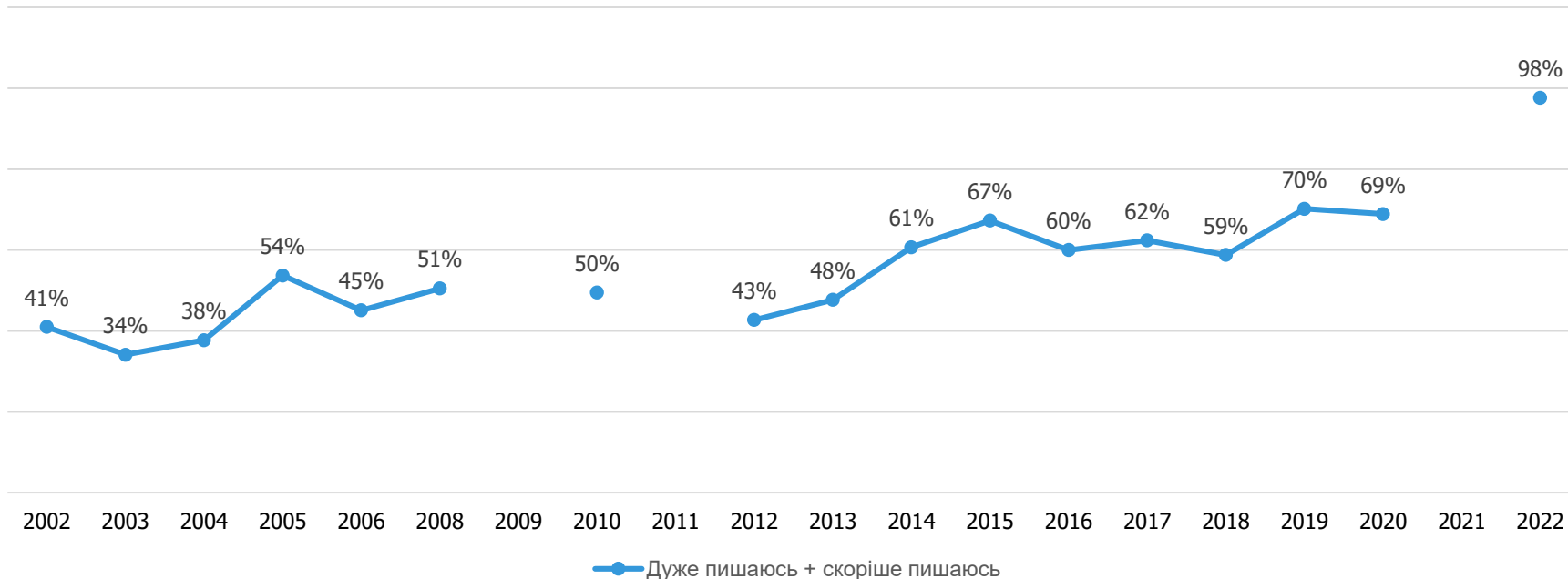

98% українців пишаються тим, що вони громадяни України. 20 років тому їх було лише 34%

Наскільки Ви пишаєтеся чи не пишаєтеся тим, що є громадянином України?

Серед усіх респондентів

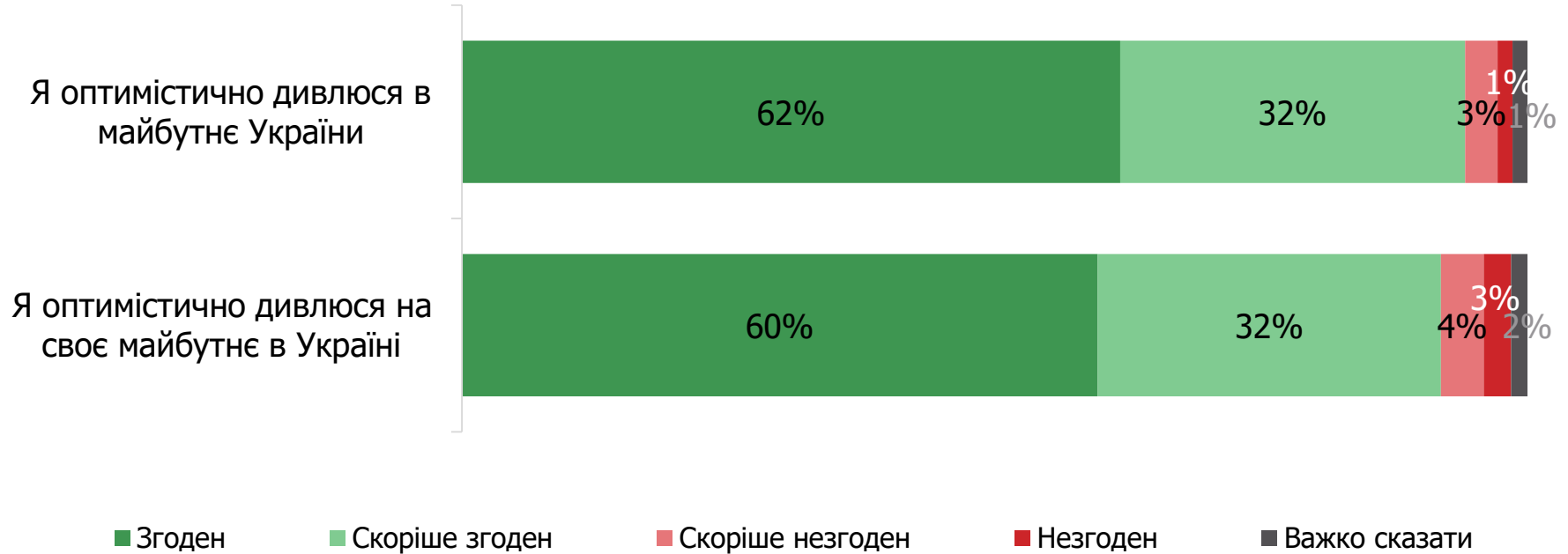

Джерело: 2002-2020 – дослідження «Українське суспільство» Інституту соціології НАН України, 2022 – Info Sapiens Омнібус за серпень. Опитування 2022 року було проведено за допомогою іншого методу збору даних, ніж опитування 2002-2020 років, – телефонне опитування замість опитування, яке проводилося шляхом особистого інтерв'ю. Вибірki були побудовані різними способами: випадковими у випадку телефонного опитування та стратифікованими з квотним відбором на останньому кроці у особистого інтерв'ю. Таким чином, зразки не є повністю порівнянними. Водночас найбільш прийнятна під час війни методологія телефонного опитування дозволяє прослідкувати тенденції зміни показника.

94% оптимістично дивляться на майбутнє України, а 92% - на своє майбутнє в Україні

Наскільки ви згодні з кожним із цих тверджень?

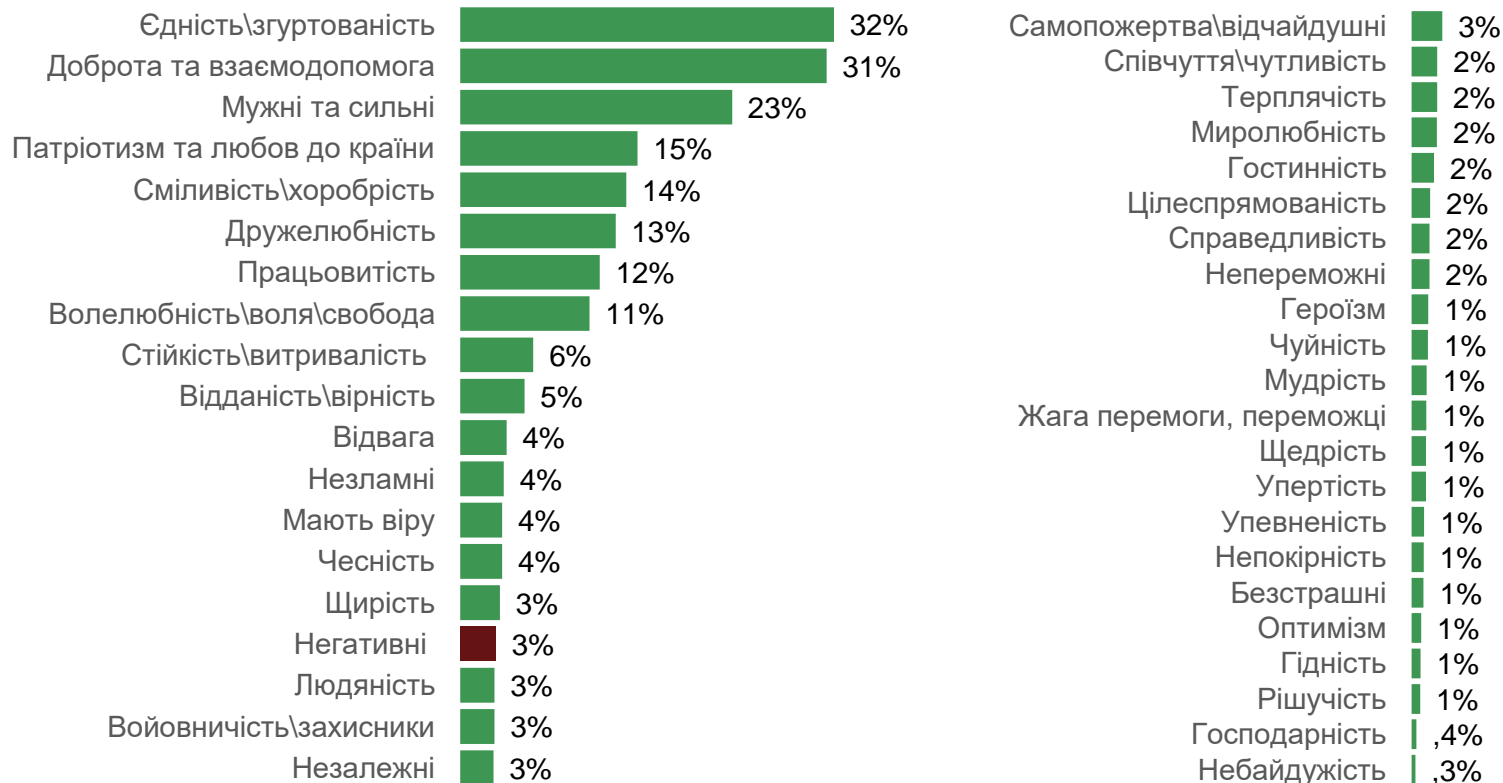
Серед усіх респондентів, 08 2022

Українці – єдині, добрі і сильні

Назвіть 2-3 основні риси, що характеризують загалом український народ

Серед усіх респондентів, 04 2022

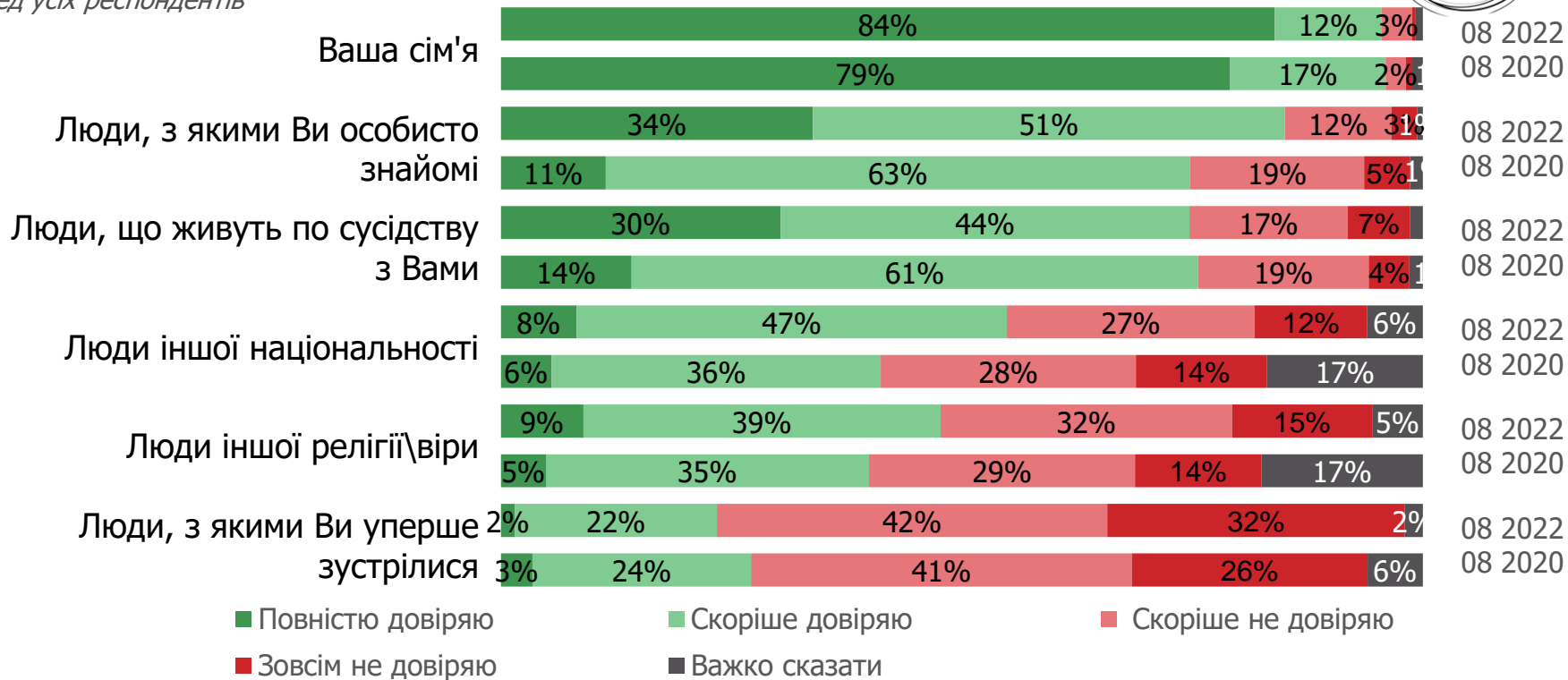

Значно зріс рівень довіри в суспільстві

Наскільки ви довіряєте людям, які представляють різні групи...

Серед усіх респондентів

Дані за 2020 рік взято з опитування Info Sapiens для World Values Survey. Опитування не зовсім співставні, по-перше, тому що вони проводилися різними методами, а по-друге, тому що телефонне опитування не враховує думку українців, які виїхали за кордон, і думку жителів окупованих у 2022 році територій, де немає українського мобільного зв'язку. Водночас ми вважаємо можливим порівняння цих даних на рівні трендів

Рейтинг президента в результаті війни зріс втричі, але трохи знизився з травня, оскільки більшість людей очікувала швидкої перемоги до травня

Якби наступні президентські вибори відбулися наступної неділі, за кого б ви проголосували?

Серед усіх респондентів

	Січень 2023	Серпень 2022	Липень 2022	Червень 2022	Травень 2022	Квітень 2022	Березень 2022	Лютий 2022
Володимир Зеленський	69%	67%	65%	70%	71%	76%	75%	24%
Петро Порошенко	5%	5%	6%	5%	3%	6%	5%	14%
Сергій Притула	3%	5%	4%	3%	3%	1%	2%	5%
Володимир Гройсман	1%	1%	1%	1%	1%	1%	1%	3%
Ігор Смешко	1%	1%	2%	1%	1%	2%	2%	7%
Юлія Тимошенко	1%	1%	1%	2%	1%	1%	2%	8%
Євген Мураєв	0%	1%	1%	1%	2%	1%	1%	5%
Дмитро Разумков	1%	1%	1%	1%	2%	2%	1%	4%
Олександр Вілкул	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%	0%
Віталій Кличко	1%	0%	1%	0%	0%	1%	0%	1%
Олег Ляшко	0%	0%	0%	0%	0%	0%	0%	3%
Юрій Бойко	0%	0%	1%	1%	1%	1%	1%	6%
Кіра Рудик	0%	0%	1%	0%	0%	0%	0%	0%
Інший	2%	2%	1%	1%	1%	1%	1%	1%
Зіпсую бюлетень	3%	1%	1%	1%	0%	0%	0%	2%
Не піду на вибори	2%	2%	4%	4%	3%	2%	2%	8%
Важко сказати	10%	9%	10%	9%	13%	5%	6%	8%

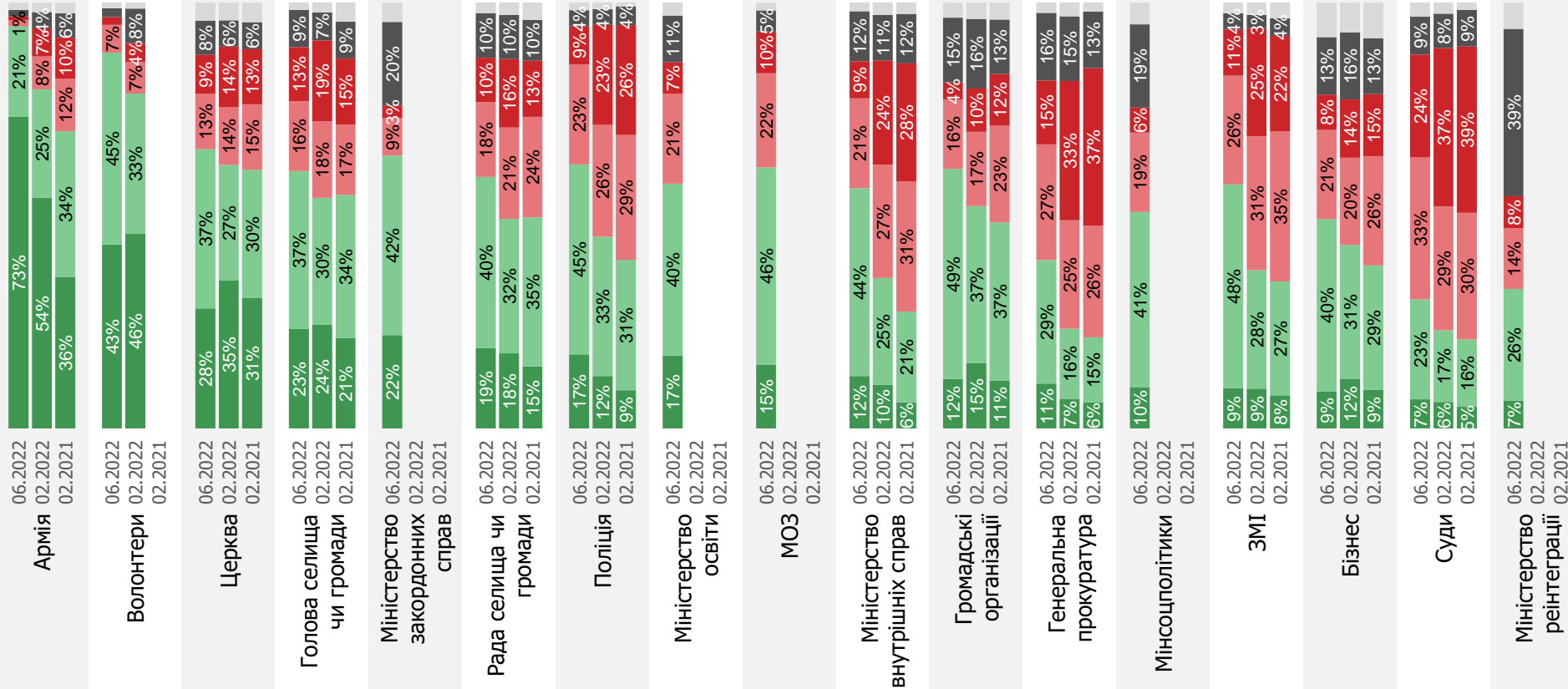
Зріс і рівень довіри до інституцій

Оцініть, наскільки ви довіряєте наступним установам:

Серед усіх респондентів

■ Цілком довіряю ■ Скоріше довіряю ■ Скоріше не довіряю ■ Зовсім не довіряю ■ Не знаю нічого ■ Важко сказати

28% українців мають досвід переміщення в межах України, 16% є внутрішньо переміщеними особами (ВПО)

Що найкраще описує ваше місцезнаходження?

Серед усіх респондентів, січень 2023 р.

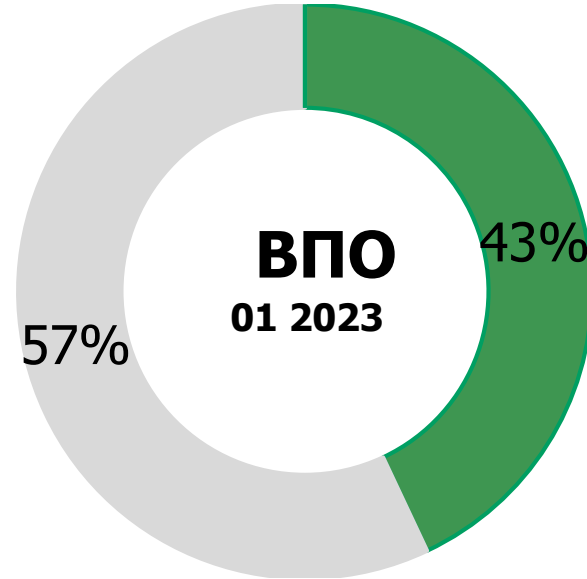
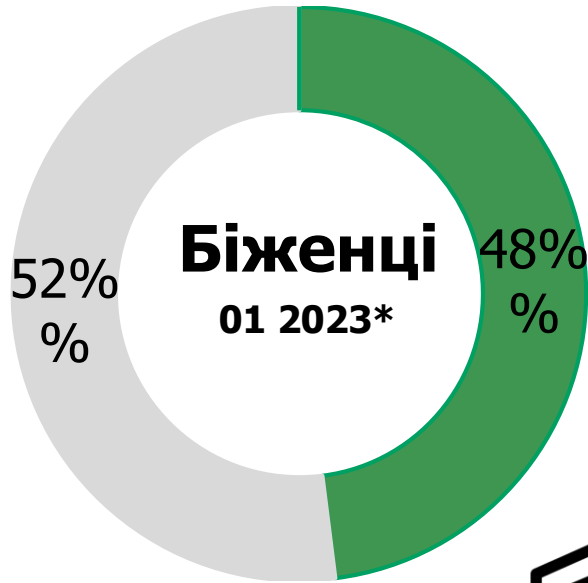

48% біженців і 43% переміщених осіб вже повернулися

- Повернулися
- Не повернулися

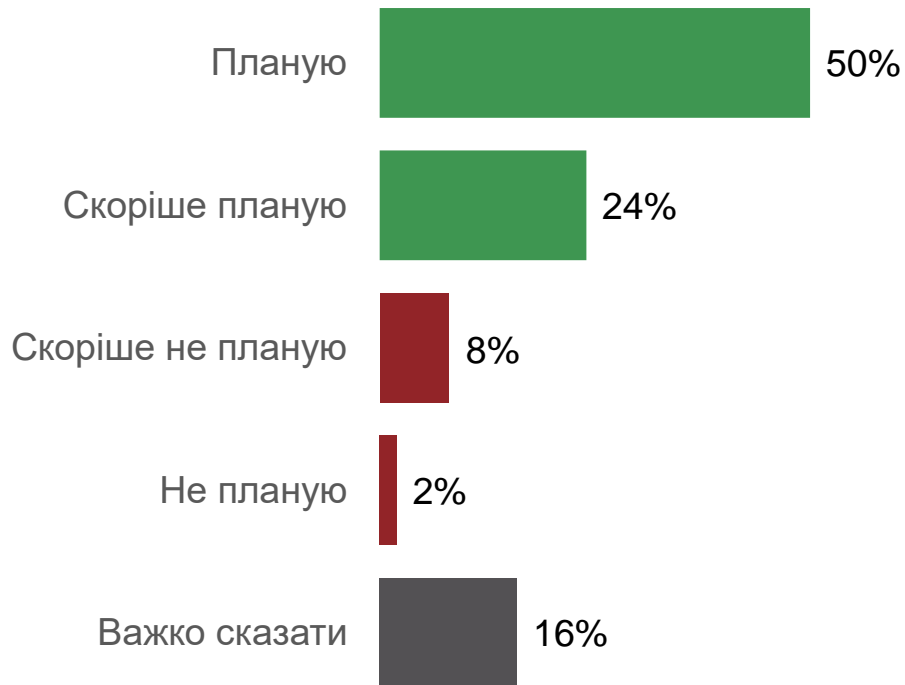

* Джерело : UNHCR. <https://data.unhcr.org/en/situations/ukraine>

10% біженців не планують повертатися

Чи плануєте повернутися в Україну?

Серед усіх респондентів, грудень 2022 р.

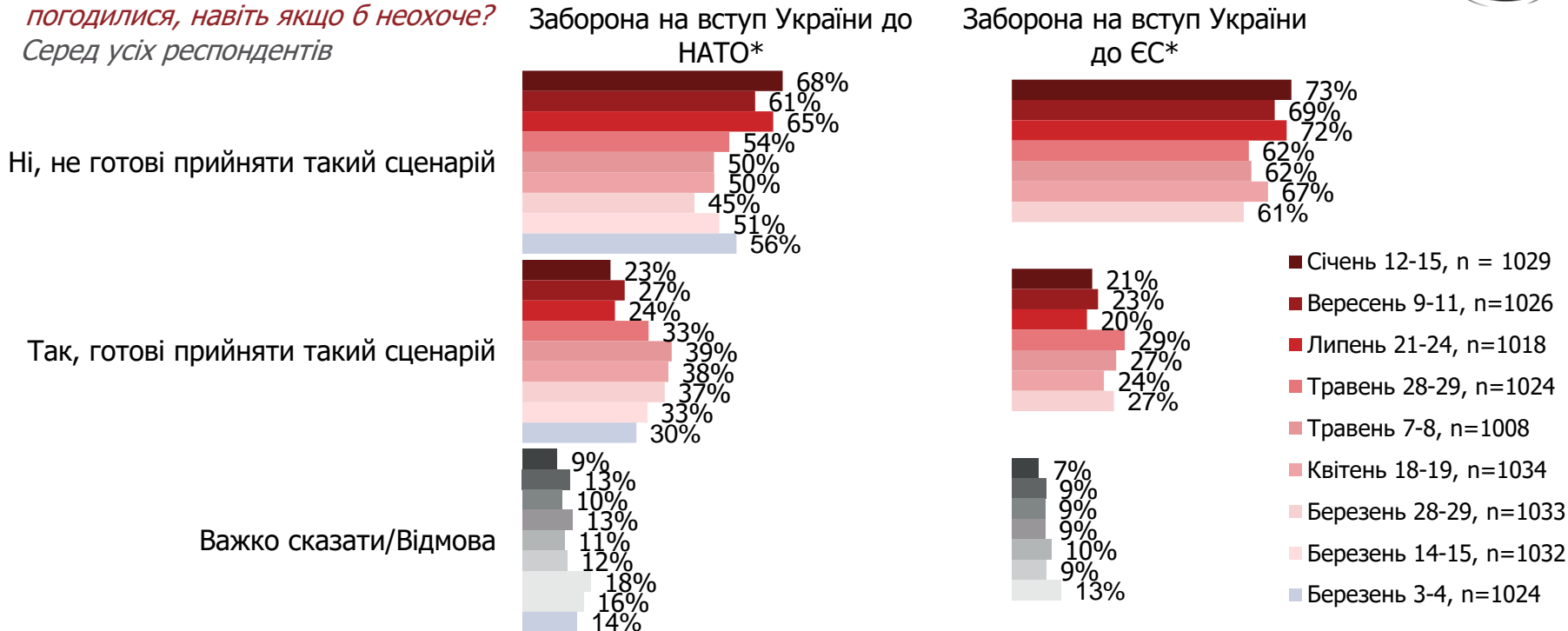
* Джерело: опитування CES серед біженців, проведене Info Sapiens для Центру економічної стратегії. Опитування було проведене за допомогою сервісу таргетованих розсилок повідомлень від мобільного оператора "Київстар": були надіслані SMS із посиланням на опитувальник. Потенційні респонденти, які отримали SMS, обиралися у випадковий спосіб серед абонентів "Київстар", які перебували за кордоном на момент проведення опитування. Опитування було проведене за допомогою сервісу таргетованих розсилок повідомлень від мобільного оператора "Київстар": було надіслано SMS із посиланням на опитувальник. Вибірка складає 1003 біженців віком від 18 років в усіх країнах, крім Росії та Білорусі

Більшість українців не сприймають заборону на вступ до НАТО та ЄС як умову припинення війни

Якби це гарантувало негайне припинення війни, який із наведених нижче сценаріїв, якщо такі є, ви б погодилися, навіть якщо б неохоче?

Серед усіх респондентів

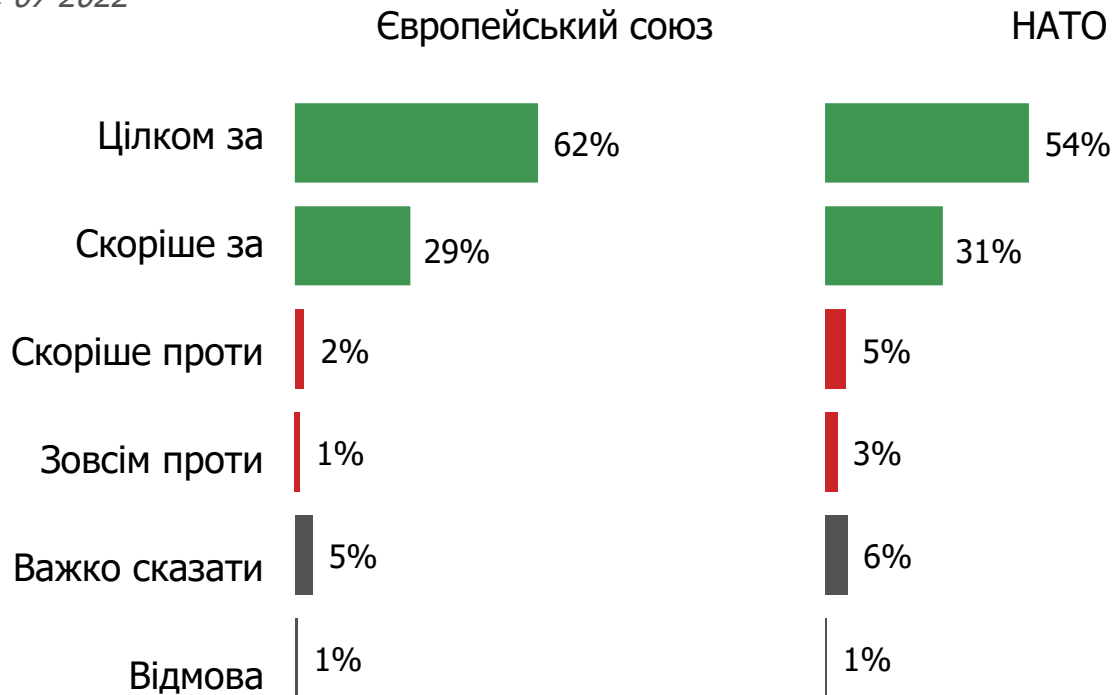
Нас критикували за слово «заборона» у формулюванні запитання. Ми вважаємо, що Росія шантажує Україну, вбиваючи та катуючи українців, і може примусити підписати мирну угоду з таким обмеженням, тому слово «заборона» є доречним. Водночас ми проводили експеримент, коли половину респондентів запитували про «заборону на вступ до НАТО/ЄС», а половину – про «Україна обіцяє не вступати до НАТО/ЄС». Відмінності статистично незначущі.

91% українців підтримують вступ до ЄС і 85% – до НАТО

Якби Україна мала можливість стати повноправним членом [ЄС/НАТО], чи були б цілком за це, скоріше за, скоріше проти чи зовсім проти?

Серед усіх респондентів, 07 2022

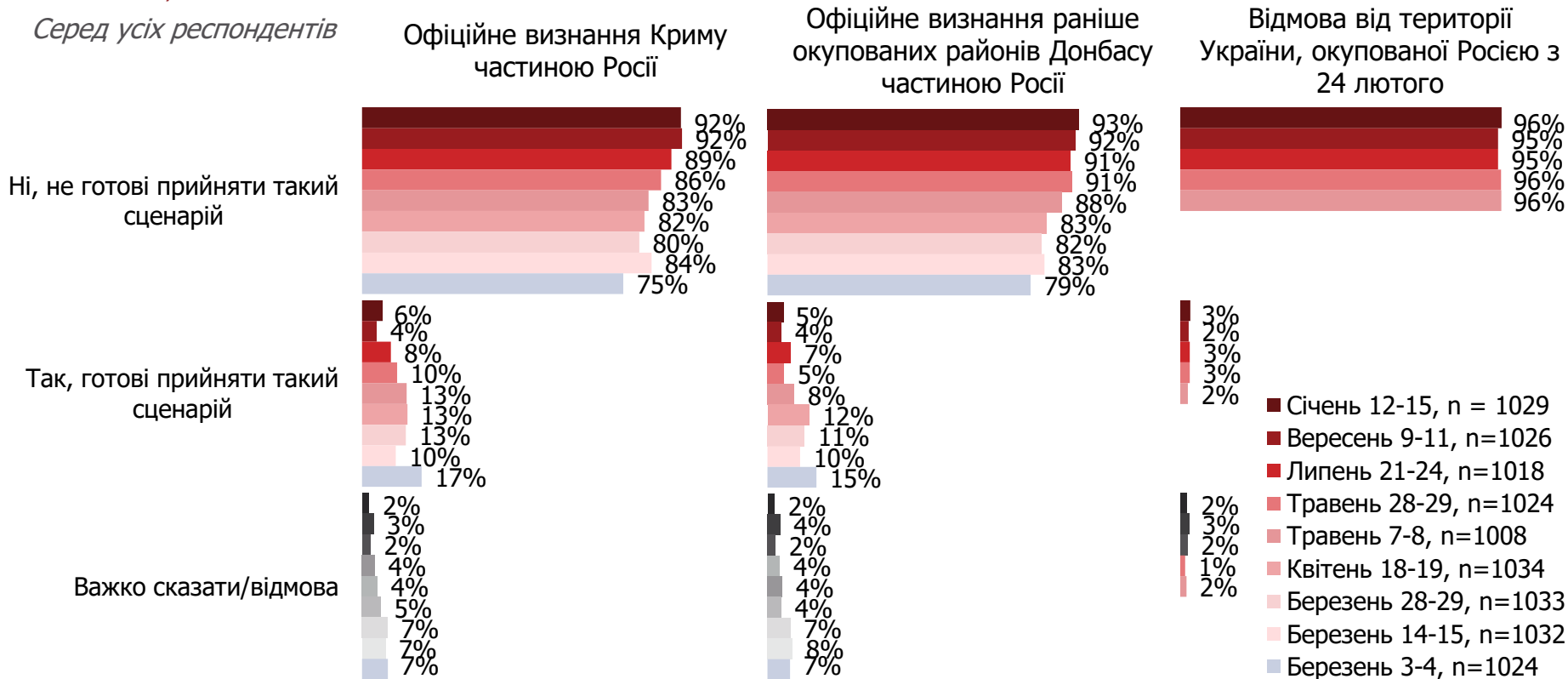

Більшість українців не сприймають офіційне визнання будь-яких окупованих територій умовою закінчення війни

Якби це гарантувало негайне припинення війни, який із наведених нижче сценаріїв, якщо такі є, ви б погодилися, навіть якщо б неохоче?

Серед усіх респондентів

До 2022 року 72% українців були неприязними до Росії*, а зараз маємо 96% таких поглядів. Частка прихильників знизилася з 20% до 1%

Розкажіть, будь ласка, про вашу думку про Росію в цілому

Серед усіх респондентів

Total

Київ

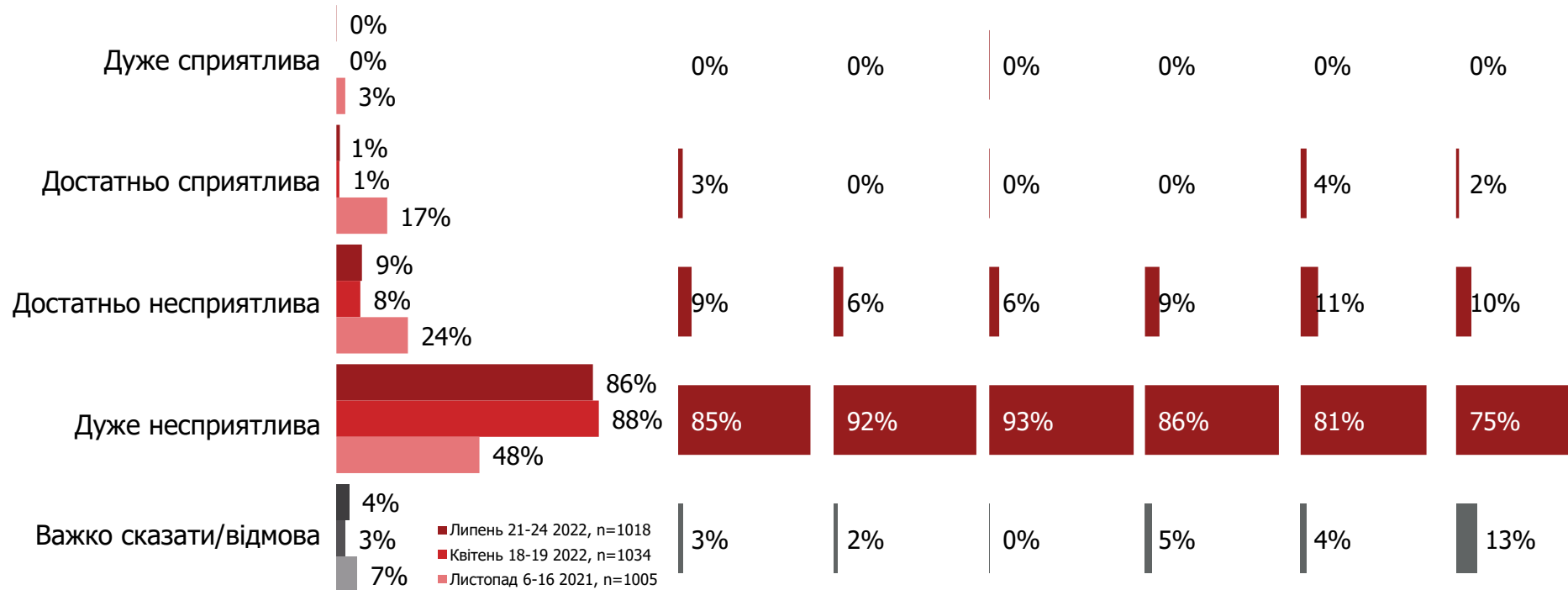
Північ

Захід

Центр

Південь

Схід

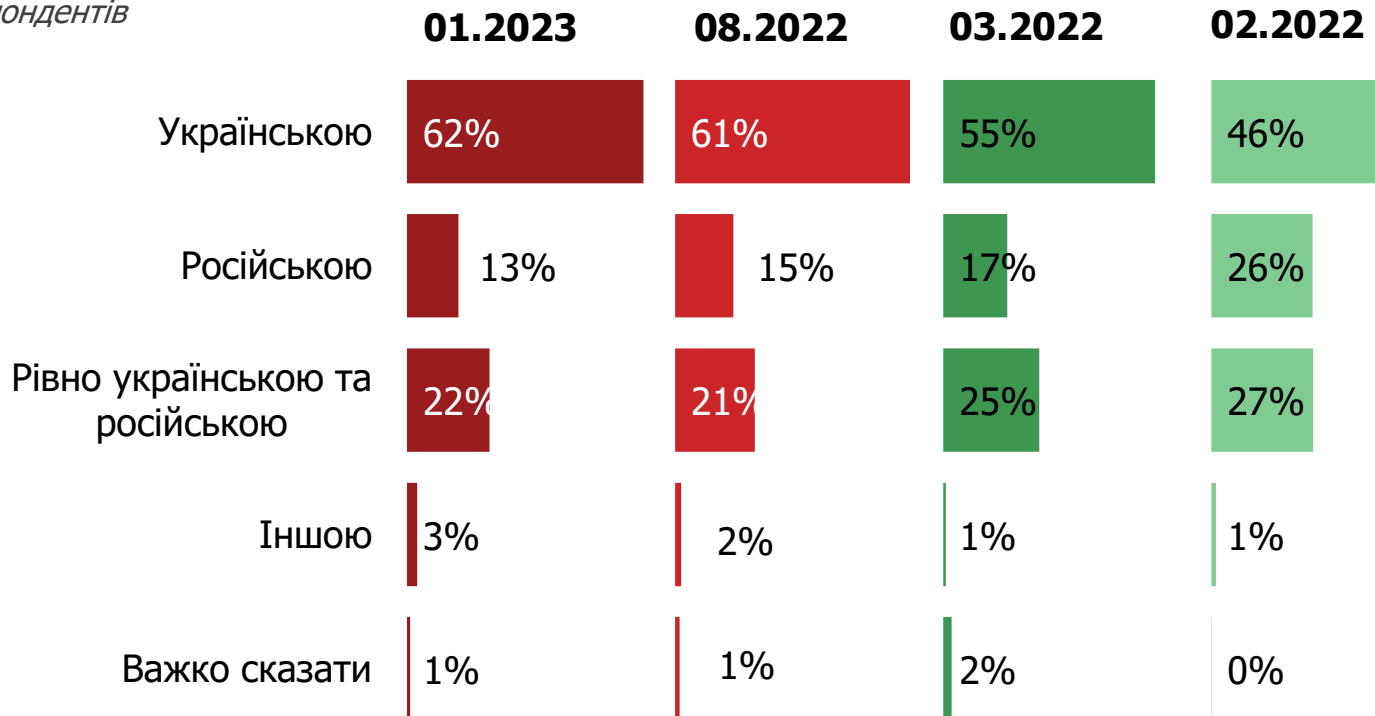
* Джерело: Національне репрезентативне опитування Info Sapiens методом телефонного інтерв'ю за вибіркою 1005 респондентів.

Більш ніж у півтора рази зменшилася частка російськомовних українців

Скажіть, будь ласка, якою мовою ви найчастіше спілкуєтеся?

Серед усіх респондентів

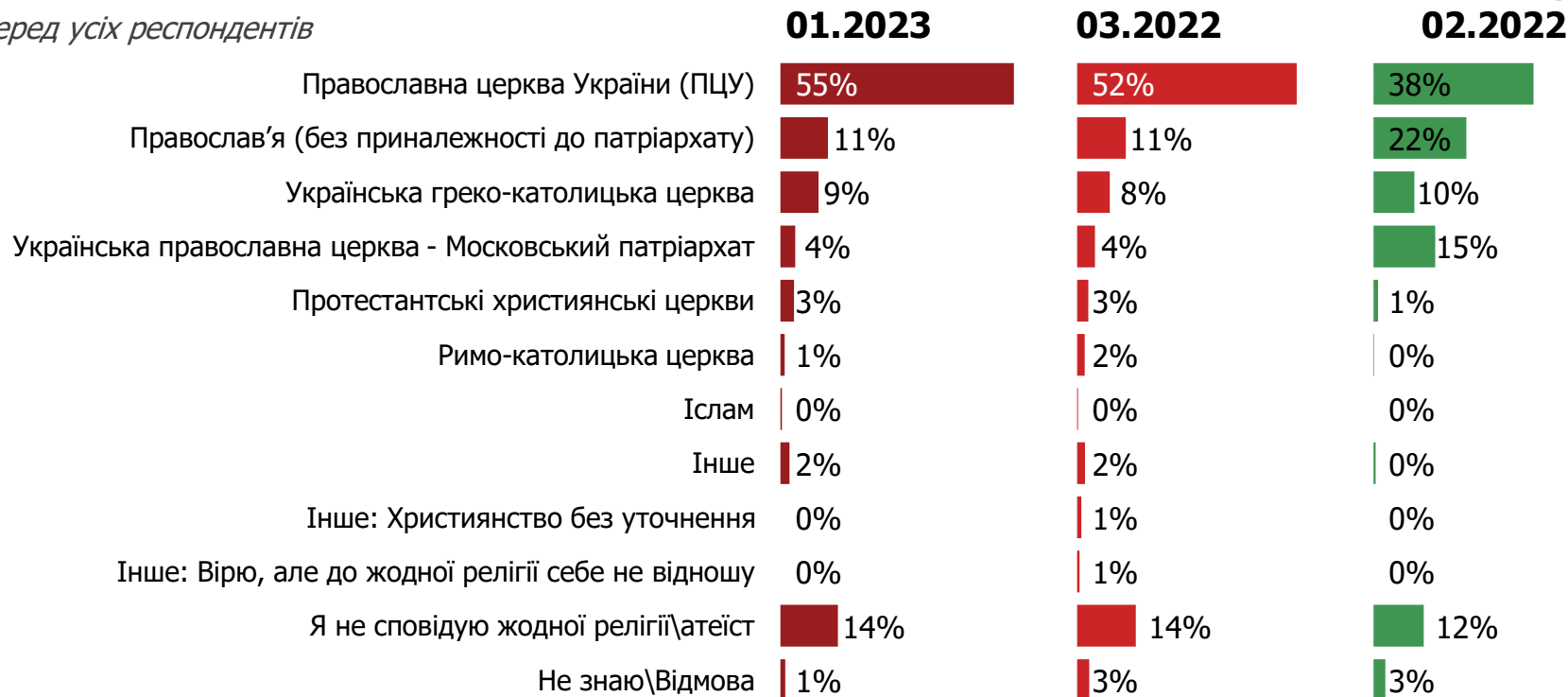

Частка парафіян Московського патріархату зменшилася більш ніж утричі

До якої конфесії/церкви/релігії ви належите?

Серед усіх респондентів

Головні зміни в українському суспільстві у 2022 році на нашу думку:

- Зростання віри в українську державність та її майбутнє
- Зростання громадянської активності
- Зростання довіри людей один до одного та до всіх соціальних інститутів
- Зростання неприйняття всього російського
- Зростання підтримки вступу до ЄС і НАТО
- Нівелювання політичних розбіжностей між регіонами